THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

THE JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל. א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען

VOLUME VII No 2777 Toronto, Sunday September 5 1920 כב אלול תרפ״ט זונטאג 5־טער סעפטעמבער, 1920 PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

PUBLIC LIBRARY THE NEW YORK

קאנטר־רעוואלוציעס פאר דייטשלאנד און רוסלאנד ווערן געפלאנעוועט אין וויען־אידען פאהרען שוין נאך פאלעסטינא

מאנארכיסטען פון דייטשלאנד און רוסלאנד וועלען שליסען א פארבאנד

בערלין סעפטעמבער 4

רעפארטען וואס זיינען דא דערהאלטען געווארען מעלדען דאס ווערט איצט אויסגעפארבייטעט א קאנטר־רעוואלוציע געגען דער באלשעוויסטישער רעגירונג וואס זאל זיין פיעל שטארקער און מעכטיגער ווי אלע אנדערע רעוואלוציעס וואס זיינען ביז איצט געפאנעוועט געווארען.

עס ווערט נעזאגט דאס דער געפאנער וועטער אויסברוך ווערט געשטיצט מיט רויזיג גרויסע סומען געלט, א טייל פון דעם געלט קומט פון דייטשע מאנארכיסטען.

די רעפארטען זאגען אויך אז אין פאל די רוסישע קאנטר־רעוואלוציע זאל זיין ערפאלגרייך דאן וועט דער זעלבער ראזאליסטען אויפשטאנד פארקיכטען אין דייטשלאנד און דאן וועט געגרינדעט ווערען א פארבאנד צווישען רוסלאנד און דייטשלאנד.

דער וויכטיגער קארעספאנדענט פון ״בערליגער טאגעבלאט״ האט אויפגעדעקט דעם סוד דאס פיעלע רייכע געשעפטסלייט פון צארישען רעזשים געפינען זיך איצט אין דער עסטרייכישער הויפט שטאדט. צווישען וועלכע עס גע־

אדאלף יאפע נייער פארשטעהער פון באלשעוויסטישער שלום דעלעגאציע נאך ריגא

באלשעוויקעס זיינען גרייט נאכצוגעבען אלעס וואס פיילען פארלאנגט, אבי שליסען א ״האפענשידלשטאנד״.

וואר שא סעפטעמבער 4.

טעלעגראמען פון מאסקווא מעלדען דאס די באלשעוויסטישע רעגירונג האט באשטימט אדאלף אבראמאוויטש יאפע, וועלכער איז פריהער געווען דער אבי באסאראר נאך דייטשלאנד, אלס דעם הויפט פארשטעהער פון דער סאוועטען קאמיסיע אין דער פוילישער דעלעגאציע וואס דארפען זיך צוזאמענקומען צו א קאנפערענץ אין ריגא.

דער פריהערדיגער פארשטעהער פון דער קאמיסיע מר. דאנישעווסקי, האט רעזיגנירט דערפאר ווייל ער איז געווען גע־גען דעם אז די פארהאנדלונגען זאלען פארגעזעצט ווערען אין ריגא, דערווייל איז נאך ניט באוואוסט ווער עס וועלען זיין די איבערגיע פון דער באלשעוויסטישער קאמיסיע.

וועט ניט זיין קיין אפהאלט

וועגען גרעניצען.

לאנדאן סעפטעמבער 4.

אינפארמאציעס וואס זיינען אנגעקומען צו דער ״טיימס״ פון זעהר גוט אינ־פארמירטע קוועלען אין וואר שא גיבען איבער דאס דער פארלאנג פון די באלשע־וויקעס צו מאכען א וואפענשטילשטאנד איז זעהר גרויס און אז זיי וועלען זיך ניט אפשטעלען אויף דער פראגע פון די פוי־לישע גרעניצען. די אינפארמאציעס גיי־בען אנבער דאס מאסקווא וועט אנ־נעהמען אלע פארלאנגען וואס וועלען גע־שטעלט ווערען וועגען די גרעניצען. עס איז דארום העכסט מעגליך, זאגען ווייטער די אינפארמאציעס אז אין א פאר טעג ארום ווי די פארהאנדלונגען וועלען אנגעהן זאל מען קומען צו א פארשענד־ניש וועגען א וואפענשטילשטאנד.

ליטעראישער אפמאך צווישען בעלגיען און פראנקרייך

פאריז סעפטעמבער 4.

עס איז שוין איצט פארגעלעגט א פאל־שטענדיג אויסגעארבייטער מיליטערישער אפמאך צווישען פראנקרייך און בעלגיען וואס איז שוין אונטערשריבען געווארען. דער גע־נעראל ווייזט אויך דיר אונטערגעשריי־בען פון דער בעלגישער רעגירונג, קעניג אלבערט און זיינע מיניסטער.

ליטווינען פארטרייבען פאליאקען.

בערלין סעפטעמבער 4

א קאונער טעלעגראמע וואס איז ארויס געגעבען געווארען פון דער ליטווישער טע־לעגראפען אגענטור באהויפטט, דאס ליט־ווישע פארהאר״ אבען אנגעפאנגען אן אטאקע אויף די פוילישע פארהאטען וואס האבען פארנומען גראדנא און סובאלק און האבען זיי פארטריבען. אדום פופציג וויארסט און האבען אויך פארנומען פוי־לישע געפאנגענע.

עס ווערט נעזאגט דאס די ליטווינען האבען פארנומען צוריק ליפסקינוב, סעניי לראסנאפאל, קראעפסינקי, און טשער־ווונטע.

פון אנדערע קוועלען ווערט אויך גע־

מעלדעט דאס די ליטווישע רעגירונג וועט זיך איצט ארבייטען מיט פוילען.

אדמיראל יודעניטש

ווערט ניט אנגעקלאגט

לאנדאן סעפטעמבער 4.

אין אנטווארפען איז אנגעקומען א מעלדונג פון ״ראיטער״ אז אדמיראל יודעניטש ווערט ניט אנגעקלאגט פון דער אנטי־בולשעוויסטישער רעגירונג אין אסטע־לאנד.

ציוניסטען האבען היינט א ווייכ־טיגען גאסט

חרב יהודה לייב גרובארד, וועט היינט אויעגען זיין דער גאסט פון היגען ציון קאנסיל, וועלכע האבען אראנזשירט א גרויסע פארוואכטונג, ביי וועלכער חרב גרובארד וועט רעדען איבער דער טעמע ״ציוניזם אין דער יעטציגער מא־מענט״.

עס ווערט ערווארטעט א גרויסער באזוך ווייל חרב גרובארד אויסער וואס ער איז א שעהנער רעדנער, האט זיך אויך באמיילינט אין דער לאנדאנער ציון קאנ־פערענץ, און ער איז דארום גוט באקאנט מיט דער לאנד.

קוויבעק וויל האבען די היכאבארען

וויניפעג סעפטעמבער 4

איבער 4 טויזענד דוכאבארען האל־טען שוין ביים פארלאזען די פראווינץ מאניטאבא און איינוואנדערען נאך קווי־בעק וואו די קוויבעקער רעגירונג האט זיי פארשפארבען צו געבען אזעלכע פריי־הייטען וואס אין מאניטאבא האט מען ביי זיי צוגעזומען. אין מאניטאבא צווינגט מען זיי נאכצוקומען די אלגעמיינע פובליק סקולל געזעצען און קוויבעק פארשפרעכט זיי צו געבען אויטאנאמיע אין די סקולס.

וועט היינט אויעגען פארלעגען

זיין יתומים־פלאן.

פראפעסאר איליא הפץ, וועלכער איז געקומען קיין אמעריקא ספעציעל אום דא אנצוזיכהרען די ארבייט וועגען אריבער־נעהמען די יתומים פון יענער זייט ים, וועט היינט אויעגען אדרעסירען א פאר־זאמלונג פון די אלע, וועלכע זיינען פאר־אינטערעסירט אין דער יתומים ארבייט.

ביי דיעזער פארזאמלונג, וועלכע וועט פארקומען אין ציון אינסטיטוט (רום 2) וועט פראפעסאר הפץ פארלעגען זיין פלאן ווי אזוי די יתומים קענען אריבערגענומען ווערען, און וואס עס דארף געטון וועג־רען פאר דעם.

דייטשלאנד צאהלט איהרע

חובות צו פראנקרייך.

פאריז סעפטעמבער 4.

די פראנצויזישע רעגיערונג האט היינט געלאזט וויסען דאס די דייטשע רעגיערונג האט ביז צום 28־טען אויגוסט צוגע־שטעלט אנדערהאלבען מיליאן טאן קוי־לען.

אנגעקומענע שיפען

מאנטשעסטער בריינייד פון מאנט־שעסטער און מאנטרעאל.

שינגעקטו פון וועסט אינדיען אין האליפאקס.

גראמפיאן פון סויטמעפטאן אין קוויבעק.

מינעדאזא פון ליווערפול אין קווי־בעק.

בריטאניא פון ליסאבאן אין נייו־יארק.

מאנדרשוריא פון האמבורג אין נייו יארק.

בארד אף קאמערס האט חרטה און לאזט מיקה הענדלער העכערען דעם פריין

דערפאר האט זי פארבאטען צו געבען ״טיפס״ צו שיך פארקייפער.

בהוז צוויי טעג האט געדויערט דער באשלוס פון דער בארד אף קאמערס נים צו ערלייבען מיקה הענדלער אריינצוברינגען דעם פריין פון מיקה מיט צוויי סענט אויף א קווארט. די בארד האט דאס איינגעזעהן אז זי איז צישטענדיג מיט די מיקה הענדלער און צו מיקה צו די מיקה מיינקער און האט געביטען איהר מיינונג. נעכסטען איז ארויסגעלאזען געווארען א נייער באפעהל וואס האט בטול געמאכט דעם פריהערדיגען באפעהל און די מיקה הענדלער האבען באקומען די ערלייבניש צו רעבעגען פאר מיקה וויפיעל זייער האנדן גלוסט.

וועלען האלטען די אינטערזוכונג

וועגען דער ערשער באפעהל, פארבאנ־דענדיג דעם הענדלען פריין איז ארויס־גענעבען געווארען, האט די בארד גע־זאגט אז די פארלאנגט פון די מיקה הענד־לער צו קומען צוערשט אויפוויזען די אורזאכען פארוואס זיי זיינען באדעכטיגט צו מעהמען א הענדלען פריין, און אויף פארוואס דער חדש סעפטעמבער אזו שוין מונערעבענט געווארען צו די ווינטער חדשים, ווען די מיקה הענדלער דעבע־גען טייערער פאר מיקה.

דער נייער באפעהל זאגט אז די מיקה הענדלער מעגען דערווייל נעהמען דעם פריין אבער זיי דארפען סיי ווי קו־מען אנגעבען זייערע אורזאכען. דער טאג ווען דער פארהער וועט זיין איז באשטימט אויף דעם 9־טען סעפטעמבער, דאן אין טארנאטער סיטי האל.

די מיקה הענדלער, זאגען זיך זעלבר וועגען פאר דער אונטערזוכונג, זיי זאגען אז די האבען גענוג באוויזט פאר זייער פארלאנג.

די הויפט אורזאכע פארוואס די בארד האט אזוי שנעל געביטען איהר מיינונג איז געווען דאס וואס האב.

מיינונג.

פאהרט זיך זעהען מיט דר. ווייצמאן

געלטען פריה איז מר. י. ס. כדורי, דער אידישער מיליאנער פון שאנ־כאי, אפגעפאהרען קיין אטלאנ־טא, פארבלייבענדיג נאך אין קאנאדע ביז מיטוואך, ווען ער וועט דורך מאנט־רעאל אפפאהרען קיין לאנדאן, ענגלאנד.

פאר א ״זשורנאל״ פארטרעטער מיט וועמען מר. כדורי האט געהאט א לענגערען געשפרעך, האט דער אידישער מיליטי מיליאנער דערצעהלט, אז איינע פון די ארזאכען פון זיין יעצטיגער רייזע קיין לאנדאן, איז צו זעהן זיך מיט דר. חיים ווייצמאן, און די אנדערע ציוניס־טישע פיהרער, אום פאר זיי פארצולעגען זיין פלאן ווי אזוי די אויפבויאונגס ארבייט אין ארץ ישראל זאל געפיהרט ווערען.

זיין פלאן בעשטעהט פון א סך דע־טאלען, דאס וויכטיגסטע פון וועלכען איז, אז אנשטאט מיט מאהנען געלד אויף פאנדען, זאל זיך בעסער יעדער נרופע, קהלס אדער גענענד ארגאניזירען אום דורכצופיהרען א געוויסע ארבייט אין ארץ ישראל, ווי אויסבויען א גע־וויסען וועג, שול אדער הייזער פאר די ציוניסטישע פיהרער.

שוין פאראן נאך א תירוץ פאר הע־בערען דעם קויגען פריין

ערשט א פאר טעג אז עס האט אויס־געבראכען דער קויגען נרעבער, סטרייק אין די פאראיינינטע שטאאטען, און עס זיינען גאנץ גוטע אויסזיכטען אז מארגען, דיינסטאג דעם 7־טען, זיין נעענ־דיגט אין דער ארבייטער זאלען זיך אומ־קעהרען צו דער ארבייט, און דאך האט מען שוין ווידער ארויפגעוואָרפען א שרעק, אויף די טראנספארטאציע אין מען שיינט שוין די הייט. דער פריין פון קויגען האלט שוין איצט $16.75 און מען ריכט זיך אויף נאך א העבערונג היינטיגע וואך.

באהייצונגס אדמיניסטראטאר פון אנטאריא, מר. הערינגטאן האט שוין ווידער ארויסגעגעבען אן אהרה צו די הייגע איינוואוינער איינצוקארגען קויגען, וואהרום ביים היינטיגען טאג פעהלט אויס אין אנטעריא איבער דריי הונדערט טויזענד טאן קויגען אין פארנלייך מיט דעם וואס הערינגטאן.

מר. הערינגטאן זאגט אז ער האט גע־רעדט מיט פיטסבורג און סקרענטאן אויף טעלעפאן נעכטען פריה אנפרעגענ־דיג וואס זיינען די איסזיכטען פאר קע־נעדע צו באקומען קויגען.

קענעדע וועט באקומען גענוג קויגען

קלינטולאנד אהייא, סעפטעמבער 4.

די אינטערסטייט קאמערץ קאמישאן האט דא באשלאסען דאס פיער טויזענד וואגאנען מיט קויגען וועלען איבערגע־שיקט ווערען יעדען טאג נאך קענעדע.

אידישע איינוואנדערונג נאך פאלעסטינא האט זיך שוין אנגעפאנגען

(ספעציעלע קייבעל צום ״אידישען זשורנאל״).

לאנדאן, סעפטעמבער, 4. (א. ק. ב.) — דער ירושלימער קארעספאנ־דענט פון דער ״לאנדאן טיימס״ מעלדעט דאס די אידישע איינוואנדערונג נאך פאלעסטינא האט זיך שוין אנגעפאנגען. עס פאהרען אריין הונדערטס אידישע אימיגראנטען יעדע וואך.

מאסען אידען פאהרען פון טשעכא־סלאוואקיען.

עס ווערט אויך געמאלדען פון פרעסבורג, טשעכא־סלאוואקיען, דאס 23 הונדערט אידען שטעהען שוין דארטען טריים אפצופאהרען נאך פאלעסטינא עס זיינען אין גיכען געעפענט ווערען ספעציעלע אימיגראנטען בוראס פון פרעסבורג.

מזרחים פון ליטא קאנפערירען.

קאווענע, סעפטעמבער, 4 (א. ב. ק.) — עס האט זיך אויסגעעפענט אן קאנפערענץ פון דער מזרחים אתאניזאציע פון די ליטאישע אידען. אלעס מען זענען פאהרהאנען פיצעיג דערלאנגטען, צווישען וועלכע עס געפינען זיך רבנים.

פוילישע צענזורע לאזט ניט שרייבען אידישע צייטונגען וועגען אידישע רדיפות.

וואר שא, סעפטעמבער, 4 (א. ק. ב.) — די רדיפות אויף אידען אין פו־לען האבען זיך ניט אפגעשטעלט. עס ווערען נאך אלץ געמאכט איבערפאלען אידישע אידישע הייזער אין מען רויבט נאך אלץ אידישע פארמעגענס. עס איז דער ווייטערער געמאכט געווארען אן איבערפאל אויף דעם אידישען זשורנאליסטען פאלק נאך א אנגער צייט זוכען האבען זיי נאר ניט געפונען צו קאנען זיך צוטשעפען די רעגיערונג'ס ענזזורע פארבויט די אידישע צייטונגען צו זאגען דעם אמת וועגען דעם וואס עס קומט פאר.

דעלעגאציעס פארשטעהער פון ענגלאנד פארשען אין די פאנראמען אין אונגארן.

לאנדון, סעפטעמבער, 4. (א. ק. ב.) — אויף דער איניציאטיוה פון דער פארלאיינגטער אויפשען פון די ענגלישע אידען האט די בריטישע רעגי־רונג אינסטרואירט א הוהל קאמיסארען אין בודאפעסט צו אונטערזוכען די גראם אויסבריכען אין דערערדשון. מר. דזשאהנסאן און נעגעראל נאראמאן הא־בען באזוכט דערערדשון, הרב קראם האט דורך זיי איבערגעשיקט א בריעף רב הכולל הרב הערץ פון לאנדאן.

לייקענען פאנראמען און זענען מודה אנטיסע מיטמיטישע פארפאלגונגען.

די קאמיסיע האט אפגעגעבען א באריכט אין וועלכען זי לייקענט אז זי זענען פארגעקומען גרויסע פאנראמען. די קאמיסיע איז אבער מודה דאס אנטיסעמיטישע אגיטאציע ווערט אנגעפיהרט. די קאמיסאנען זאגען אז אויב העצערגשע פאלאטען זענען אויסגעקלעפט געווארען איבער'ן שטאדט און זענען געוואלטען געווארען אידען פיינדליכע דעמאנסטראציעס, און וועלכע אידען זענען געמייטעט געווארען. אויך זענען א סך נאליציאנער אידען אריינ־געשיקט געווארען פון לאנד.

די פארארזינגטע אויסערן קאמיטע האט אנגעשיקט א נייעם מעמאראנדום צו דער רעגיערונג אויפזייזענדיג דאס דער רעפארט פון די צוויי קאמיסארען ניט ריכטיג, מארום קיינאיד ווערט אין אנגארן ניט מאגען צו זאגען עפעס קע־גען דער רעגיערונג, ווייל דאן וואלט ער געהאט דעם זעלבען סוף וואס הרב הערץ פון סיגאד.

פראפעסאר איינשטיין וועט אפשר פאהרען נאך אמעריקא.

עס איז היינט דא באוואוסט געווארען דאס עס איז פארהאנען א פראפעסאר איינשטיין, דער באריהמטער אידישער וויסענשאפטסמאן וועט אפשר פאהרען נאך אמעריקא.

״הערלד״ זאגט פוילישע סאצ'אליסטען זענען שולדיג אין פאנראמען.

די הייגע ארבייטער צייטונג ״דייליי הערלד״ איז ארויסגעקומען מיט א שארפער אטאקע אויף די פוילישע סאציאליסטען פאר זייער נאר ניט פון אפשר שטערען די פאנראמען אויף אידען. די צייטונג זאגט אז די סאציאליסטען זענען פונקט אזוי שולדיג ווי די וואס מאכען די פאנראמען.

״טעלעגראף״ פארדאמט די פאנראמען.

די ״דייליי טעלעגראף״ איז אויך ארויסגעקומען מיט א פארדאמונג פון דעם וואס די פוילישע סאלדאטען מאכען פאנראמען און אלע יענע טעריטאריעס וואס זיי האבען צוריק פארנומען פון די באלשעוויקעס. די צייטונג זאגט אז סאלדאטען מאכען אלע אידען אומאמען. סיי אזעלכע וואס האבען זיך אנגעשלאס־סען אין די באלשעוויקעס און סיי אזעלכע וואס זענען אומשולדיג. די צייטונג פארדעמט דאס די אליאירטע זאלען באשטימען פארשטעהער אין יענע געביטען כדי צו פארהיטען פאנראמען.

קאנגרעס פון אריענטאלישע רעוואלוציאנערען.

עס ווערט אהער געמאלדען אז דעם 27־טען אגוסט איז פארגעקומען קאנגרעס פון אריענטאלישע רעוואלוציאנערען. עס זענען געווען פיער הונדערט דעלעגאטען וואס האבען רעפרעזענטירט טערקיי, פערסיען ארמעניען.

אליאירטע שטעהען אין שטענדיגער פארבינדונג מיט פעזאל.

פאריז, סעפטעמבער, 4. (א. ב. ק.) — דער הייגער ״זשורנאל״ האט מע־לדעט אז אינטערווייו מיט קעמעל בעי, דער פיהרער פון די טערקישע נאציע־טען, וועלכער האט באריפטעט אז די אליאירטע רעגיערונגען שטעהען שטענדיגער פארבינדונג מיט עמיר פעזאל, דער אויסטערגעוועטע פירער קעניג.

נאך באוויזיג דאס אידען האבען ערמארדעט דעם צאר

לאנדאן, סעפטעמבער, 4. (א. ק. ב.) — די הייגע ״טיימס״ האט דרוקט אן ארטיקעל אין וועלכען עס ווערט געזאגט דאס דער צאר איז ערמאר־דעוואָרען פון אידען און אז א דייטשער איד מיט'ן נאמען צווערדלאוו האט גע־שפאלאנעוועט ווי אזוי דער מארד זאל אנגעפיהרט ווערען, און די איבערגע־וועזענס נעמען זענען נאלאסטשיקין, פידאמאלאמאף, מאמאראף, קוראפסקי זענען באגאנגען דעם מארד.

ווייטער אינטערעסאנטע נייעס פון אלע ווערלד

אנגעקומענע שיפען

מאנטרעאל, סעפטעמבער 4.

אנטווערפען — מינעדאזא.

ליווערפול — מינעדאזא.

גלאזגאו — מינעדאזא.

אנגעקומענע שיפען

נייו יארק, סעפטעמבער 4.

אנטווערפען — אלגעריא.

אנגעקומענע שיפען

נייו יארק, סעפטעמבער 4.

ליווערפול